

Deniz Deniz - Iris Murdoch

Bazı fotoğraflarda ikimiz birlikteydik. Kim çekmişti? Hatırlayamıyordum. Kahverengi kıvrık yüzeylerinden, günahsız bir dünyadan bakan, parlak, yumuşak, henüz olgunlaşmamış genç yüzler karşıya bakıyordu. Bozulmamış bir dünyaydı, hakikaten basit ve saf zevklerle dolu bir dünyaydı, mutlu bir dünya, çünkü ona duyduğum güven mutlaktı ve çünkü eski usul çocukça iffetimizle sevişmeyi henüz düşünmemiştik. Biz bu fotoğraflarda günümüz çocuklarından daha mutluymuşuz, diye düşündüm. Saf aşkın ve saf kaygısız romantizmin ışığı, birlikte geçirdiğimiz günleri, ayrı geçirdiğimiz geceleri aydınlatıyordu. Bu bir gençlik cennetinin saçma idealleştirilmesi değildi.

Bizler sade bir dünyada yaşayan sade çocuklardık; anne babamızı sever, onlara itaat ederdik. İnsani yolculuğun acıları, berbat tercihler, kaçınılmaz suçlar gelecekti. Sevmekte özgürdük.

Ne zaman bitmeye başladı? Belki ben Londra'ya kaçtığımda. O zaman bile aşkımızın kaçmasına zaman vardı daha. En sonuna kadar ondan asla şüphe etmedim. Ne kadar zamandır, kaç kere aldatmıştı beni? Belki de ona duyduğum bencilce ihtiyaç öyle büyüktü ki, tatmin edilmemesini hayal bile edemiyordum. Ve o ihtiyaç hakkında düşünürken, o yıllar boyunca Hartley'nin beni James'e karşı ne kadar çok savunduğu geldi aklıma. Birbirleri hakkında neredeyse hiçbir şey bilmiyor olmaları çok tuhaf geliyordu şimdi. James'ten Hartley'e ender olarak bahsederdim, Hartley'den ise hiç bahsetmemiştim James'e. Hartley, bana olan sevgisinin gururumun kırılmasına karşı beni nasıl kuvvetle savunduğunu asla bilmedi. Şimdi Hartley'e yazdığım ve ertesi gün ona ulaştırmanın bir yolunu bulmaya karar verdiğim mektubu kopyalayacağım.

Çok sevgili Hartley, sevgilim,

Seni seviyorum ve bana gelmeni istiyorum. Bu mektup bunu söylemek için yazıldı. Ama önce sana söylemem gereken şeyler var, sana açıklamam gereken şeyler. Seni bana geri getiren talih büyük bir fırtına gibi geldi hayatıma. Söyleyecek öyle çok, öyle çok şey var ki. Sana şimdi ben başka bir dünyaya, hakkında hiçbir şey bilmediğin türden "büyük bir dünyaya" aitmişim ve o dünyada pek çok arkadaşım, pek çok ilişkim varmış gibi görünebilir. Öyle değil. Tiyatro dünyasındaki hayatım artık pek çok açıdan bana bir hayal gibi görünüyor, seninle geçen eski günlerim ise yegâne gerçeklik. Çok az arkadaşım var ve hiçbir "gönül bağı" yok, yalnız ve özgürüm. Köyde karşılaştığımızda sana söyleyemediğim buydu. Başarılı bir kariyerim ama boş bir hayatım oldu. Meselenin geldiği nokta bu. Evlenmeyi asla düşünmedim, çünkü evleneceğim ve evlenmek isteyeceğim yalnızca bir

tek kadın olduğunu biliyordum. Hartley, bunu düşün, buna inan. Seni bekledim, seni yeniden göreceğime inanmaya asla cesaret edemesem bile. Ve şimdi, dünyanın beyhudeliklerinden kaçarak denize geldim ve sana geldim. Ve seni daima olduğu gibi seviyorum, eski aşkım yerli yerinde, her küçük lifi, dokunacı, filizi canlı ve hasar görmemiş. Elbette daha yaşlıyım ve bir bakıma bu artık başka bir adamın aşkı ama yine de aynı aşk. Çünkü hüviyetini korudu, bütün bu yolu benimle kat etti ve mucizevi şekilde yaşadı. Ah sevgilim, senin hiç haberin yokken, belki sen beni uzaklarda “büyük dünyamda” hayal ederken, ben tek başıma, ağrıyan bir kalple, seni düşünerek, seni hatırlayarak ve nerede olduğunu merak ederek tek başıma oturdum. Nasıl oluyor da insanlar nerede olduklarını bilmeyelim diye ortadan kayboluyorlar? Hartley, seni istemekten asla vazgeçmedim... Şimdi de istiyorum. Öğrendim ki (nasıl olduğunu sorma ama biliyorum) evliliğin son derece mutsuz! Acımasız, belki de şiddete başvurabilen bir adamla yaşadığını biliyorum... Geçmişte kim bilir kaç kere kaçmayı diledin ve belki de gidecek bir yerin olmadığından, yenilmiş, perişan bir hâlde yerine oturdun? Hartley, sana, şimdi evimi, adımları ve ebedî bağlılığımı sunuyorum. Seni hâlâ bekliyorum biricik aşkım. Bana gelmeyecek misin, kalan ömrümüzde artık hiç ayrılmayalım diye kaçıp bana gelmeyecek misin? Ah Hartley, seni öyle mutlu edebilirdim ki, edebileceğimi biliyorum! Ama izin ver şunu da söyleyeyim: Eğer zaten mutlu olduğunu düşünseydim, evliliğinin mutlu olduğunu bilseydim ebedî aşkımı ilan ederek seni rahatsız etmeyi hayalimden geçirmez, aşkımın acısını sessizce yaşar hatta belki aşkımı gizler, belki çekip giderdim. Korkarım, lütfen buna değindiğim için beni affet, “heyecan verici bir hayat” yaşadığımı, beni nasıl büsbütün kaybettiğini, sana öyle görünmüştür, düşünerek çok zaman pişmanlıkla acı çekmiş olmalısın. Fakat her şeye rağmen bir dereceye kadar mutlu ve çekilebilir makul bir hayatın olduğunu düşünseydim karışmazdım, sana uzaktan bakar ve dönüp giderdim. Fakat senin çok mutsuz olduğunu bilerek geçip gidemem ve gitmeyeceğim. Seni bu kadar severken acı çekmeye devam etmene nasıl izin verebilirim? Hartley, bana gelmelisin ve geleceksin, daima olman gereken yere. Bu mektup konusunda ne yapacağına dair üzülme ve korkma. Acil olarak bir şey yapman gerekmiyor, cevap vermen bile. Sadece sana olan aşkımı ve her şeye hazır olduğumu söylemek istedim. Nasıl ve ne zaman karşılık vereceğin sana kalmış. Tabii derhal koşarak evime gelmeni beklemiyorum ille de. Ama düşündüğün zaman, bana geri gelme düşüncesine alıştığın zaman (bana geri gelme düşüncesine, canım sevgilim), belki o zaman bunu nasıl yapacağını düşünmeye başlarsın. İşte o zaman birbirimizle konuşmaya hazır olacak ve konuşmanın yollarını bulacağız. Gel, sakince adım adım ilerleyelim, adım adım. Sana sonsuza kadar bakmama hazır olduğuna dair bir işaret

gönderdiğinde ne yapacağımızı düşüneceğiz ve sen istediğin zaman, ben dizginleri ele alacağım. Sakın endişelenme Hartley'im, her şey güzel olacak, göreceksin, her şey güzel olacak. Bir iki gün ya da istersen birkaç gün, sadece sana söylediklerimi düşün. Sonra hazır olduğunda bana bir mektup yaz ve postayla yolla.

Şimdilik böylesi en iyisi. Kaygılanma, korkma. Seninle haberleşmenin yollarını bulacağım. Seni sevecek, kıymetini bilecek ve nihayet seni mutlu etmek için elimden gelenin en iyisini sadakatle yapacağım. Bir zamanlar olduğu gibi, bütün bu yıllar boyunca olduğu gibi daima seninim.

Sevgilerimle

Charles

Kaynak: Iris Murdoch, Deniz Deniz, çev. Nuray Önoğlu, Ayrıntı Yayınları, s. 219-221.